

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1932"

Személy

Helvszám

Szerző: Pünkössti Andor

Cím: Dunakorzó

Forrás: Újság

Mp

(Hely)

932. IV. 28.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinyomda 1927 — 1695

Dunakorzó

Irtá Pünkössti Andor

Társadalmi szempontból biztosan fontos esemény, hogy a frissen mázolt Buchwald-székek megint bekerültek a Dunapartra s a jegyosztó öreg pénikék ujult szorgalommal s a szegényebb emberek örök kegyetlenségével pécézik ki az áldozatokat, hogy a husz fillért senki ne bízelhesse el s a derék budapesti polgár ne gyönyörködjen ingyen ennek a városnak elegáns, zárolt és kényszerű gyekedett közönségében és ne nézhesse ingyen, hogyan rázza itt mindenki a rongyot és hogyan éli át egy tengerparti séta összes illúzióit a Cote de Petőfi és a Cote d'Eötvös között egy szakaszjegynyi távolságban és mint ózondusságot szívja magába a propellerek füstfergetegét, mint a szabad természet isteni megnyilatkozását ünnepelje a lánccal elzárt utcák között a csenevészeken rügyező fákat s a kapitalizmus végnapjainak tiszteletére olyan ezüstróka-vadászatot rendezzen, amelyen hajtás még a boldog béke idején sem volt. Ebben a felvonulásban már nem is comme il faut hölgy, akinek egy elfehéredő róka farkok nem veregeti minden lépésnél a combját, ahogy a boát panyókára vetve viseli. Társadalmi szempontból biztosan fontos ez a felvonulás így a tavasz első lehetéte, ameddig a Dunapart még előkelő és elegáns, mert még Budapesten tart a szezon, ha a színházak, a vendéglők és a bárók nem is vesznek észre és úgy konganak, mintha az egész Budapest valahol a Casino d'Etrangerban adott volna rendez-voust és nem a Casino de Markóban s a kék ég alatt boldog örömmel szórna a pénzt és nemcsak a fog-

lalások, adóintések, ki nem fizetett számlák, csődnyitások, végrehajtások, leépítések és redukciónak izgalma szellőztetné ki husz fillérért, amit lehetőleg szintén elbliccel. A hölgyek itt ebben a kavardásban mazochista önkínzással vizsgálják, hogy melyik róka szebb és hogy minden róka szebb, mint az övék és idegsokkot kapnak, ha valakinek egy róka nem is elég, de kettőt akaszt össze, ami pedig se nem meleg, se nem szép, de valami zsiros és fitogtató jellege van, hogy mit szölközök hozzá, nekem kettőre is telik és pukkadjatok meg.

*

Társadalmi szempontból érdekes és biztosan fontos is a felvonulás a husz fillérért, ez a pesti nagy láb, amelyen itt egy link város él szolidan, az óvatos duhajok számító felkészültségével ahogy itt mindenki kikalkulálva hazardirozik és közben nem veszi észre, hogy a kalkulációt mindig tullepi, mintha a gyerekkorában legalábbis a nyakába varrtak volna egy latifundiumot és Rolls Royceon kergették volna az asztal körül, vagy legalább is csendes társak lennének a Kreuger-dologban, de mindig valami fitogtatásával a leereszkedésnek, ahogy itt a husz fillérért is csupa álruhás Harun al Rasid sütkérezik a napon, csupa inkognito Morgan, Ford, Aga khán és Dolly Sisters s ez az aszfalt-tavasza mintha nem is Budapest kivirágzása lenne, nem is ezé az agyonkonzolidált városé, ahol az ötszázpengős sikkasztás már milliós bankrablásnak számít, ahol a lokálban a gyakornok is már méltóságos ur, ahol a polgári jólét jele, hogy valaki csak egy hónapi számlával tartozik a fűszeresnek, ahol ezer pengő már tőkecsoport és kétezer pengő már százezer-

pengő vállalkozást finanszíroz s ahol minden nő ha van egy jobb ruhája, egy nyeszlett rókája, egy pár hosszú kesztyűje és egy pár hosszú szempillája (nem baj, ha ragasztott is) s egy pár vékony szemöldöke (nem baj ha kitépett is) és egy gyomorsavas udvarlója, már Marlene Dietrichnek érzi magát. Ez a város ül, monoklizik, vonul zsebkendőt ejt le, kutyát vonzol és flörtöl a Dunaparton husz fillérért és éli a maga kis krajcáros gondjai között egy nagy életnek pillanatnyi illúzióját és főleg egy nagy életnek a látszatát, mert ebben a forgatagban pillanatra se felejt el senki a saját krajcáros mindennapi gondjait és ismeri pontosan a többiek gondját is és egy pillanatig sem hiszi el ezt az egész hamis látszatot, ami itt nőben, vagyonban, rókában, kedvben, optimizmusban, fölényben és európaiasságban felvonul, de reméli, hogy legalább öröla mások esetleg elhiszik.

*

Társadalmilag bizonyára nagyon fontos ez a kítavaszkodás és ez a róka-revü a Dunaparton, sőt közgazdasági szempontból is fontos, ahogy a hitel megerősítését is jelenti és minden férj lehetőleg felrókázza a feleségét, mert megmutatja, hogy neki még telik, ahogy a még lézengő bankárok is felruhazzák a színházak ártatlan liliumait, mert így is bizonyítgatják, hogy nem igaz, amit a mult héten a kaszinóban meséltek róluk, sőt még emberileg is fontos ez a Drei-Groschen-divatrevü és ez a világszédítés, mert újból bebizonyítja azt a régi igazságot, hogy az ember magának születik, magának hal meg, magának eszik, magának szenved, de másoknak él. Ahogy ebből az egész felvonulásból, ami itt rókában, krokodilban, lelopott Paquin- és Patou-mo-delekben, kalapban,

kesztyűben és ruzsban lezajlik, ebből az egész megvadult temetési szertartásából a kapitalizmusnak (ha ugyan ilyesmi Budapesten egyáltalában valahá is volt) senkinek semmi öröme sincs, legfeljebb csak annyi, ha a mások arcán az elsárguló irigységet látja és dobogó szívvel nézi, hogy megüti-e a legjobb barátnőjét a lapos guta. Nemzetgazdasági szempontból biztosan fontos is ez a játék, ahogy szabót jelent és susztert és kalapost és droguistát és kesztyűst és találkahelytulajdonost és sintért és ékszerészt és börtönört, de valami nagy-nagy hazugságot is, mert ebben a nyomorult világban talán mégis csak az a baj és mégis csak ott lappang a hiba valahol, hogy itt mindenki másoknak él és mindenki csak másokkal törődik és ami jövedelme van, ezt a jövedelmet az utolsó fillérig úgy költi el, hogy abból öröme sem neki, sem másoknak nincs és soha át nem hidalhatja azt a deficitet, amelyet az életének ez a külső látszata és ez a tulépitése okoz. Az egész világ lassanként megtanulja, hogy önmagának éljen és racionálja az élete formáit és arra a tulépitkezésre, amely a gazdagság látszatát jelenti, már csak akkor gondoljon, amikor a látszat alatt a valóságot már elrendezte. Ezt az igazságot még nem tanulta meg a Cote de Hangli, de keservesen és kinlódva lohol a látszat után és miközben felhajt kutyafuttában egy pohár vermuthot egynegyvenért, csaknem torkán akad a korty, ha ivás közben haza gondol, ahol már várja az ebéd: a paraj tükörtojás nélkül s egy pillanatra még átvillan agyán a bank is, hogy nem vették-e észre azt az ötvenet, ami a kasszából hiányzik s ami jelzi azt az egész kis fenn az ernyő nincsen kas stilust, amelyben minden szegény kis budapesti Ai Capone felörlődik.